

UiO : **Institutt for privatrett**
Det juridiske fakultet

Førsteamanuensis ph.d. Harald Irgens-Jensen

Om pengestrømmer og avtalesituasjonen i audiovisuell sektor

UiO : **Institutt for privatrett**
Det juridiske fakultet

Individuell og kollektiv klarering

- Individuell klarering
- Kollektiv klarering

UNIVERSAL MUSIC GROUP

MONSTER
a nice company

TONO

nob

NORWACO

GRAMO

Christian Sinding, *Frühlingsrauschen*

- Komponert 1896
- Overdro alle rettigheter til Edition Peters for 200 mark (ca. 180 kroner)
- Radioen ble utbredt fra 1920-tallet
- «Verdens mest spilte klaverstykk»
- Tono stiftet 1928 – «tredeleingsmodell»

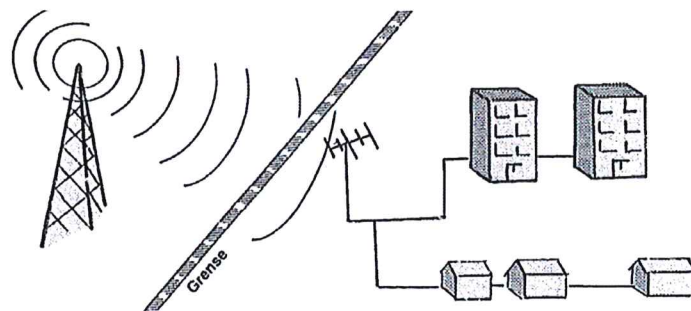

«Under hensyn til, at ophavsrettigheder strækker sig over mange år, og at et værk efter en række år vil kunne blive udnyttet på en måde eller i en udstrækning, som man ikke kunne regne med ved forlagsaftalens indgåelse, finder Højesteret, at **fravigelser af sædvanlige fordelingsnøgler eller af nøgler, som er aftalt mellem de relevante organisationer**, vil kunne tilsidesættes i medfør af aftalelovens § 36, med mindre de er rimeligt begrundede og kendelige for parterne i det enkelte tilfælde» (Højesterets dom av 15.3.2002)

C-127/73 BRT

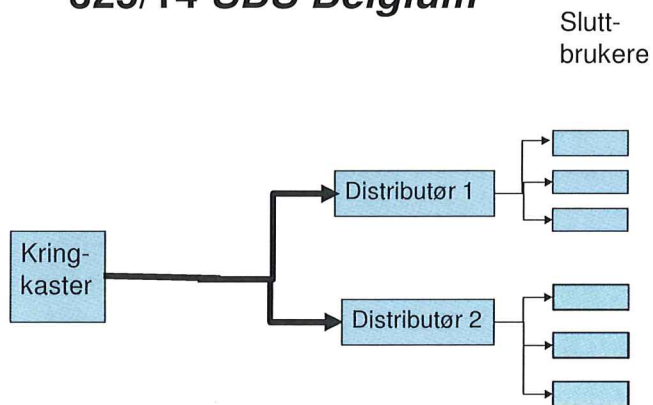
”for at vurdere, om den adfærd, der er nævnt i forelæggelseskendelsen, under disse betingelser er et misbrug i den i traktatens artikel 86 forudsatte betydning, må der imidlertid tages hensyn til, at en virksomhed af den omhandlede art er en sammenslutning, hvis mål er at beskytte sine enkelte medlemmers rettigheder og interesser, særlig over for betydningsfuld brug og udsendelse af musik, som det sker gennem radiosprednings- og pladeselskaber”

Norwaco-ordningen

Fra NU 1983: 12 «Nabolands-TV i kabel»

«Direct injection», HR-2016-562, C-325/14 *SBS Belgium*

Nye tider..

Norsk Skuespillerforbund

«NSF forvalter nedenstående rettigheter for sine medlemmer. Disse rettigheter overdras ikke til produsent gjennom denne avtale: (a) rettigheter i produksjonen som omfattes av anvendelsesområdet til åndsverklovens spesifikke avtalelisensbestemmelser; og (b) rettigheter til tredjepartsdistribusjon (eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring) av produksjonen, herunder lineært, tidsforskjøvet og ikke-lineært. Med "tredjepart" menes annen aktør enn kringkaster (produksjonsselskapets kunde) som videresender eller på annen måte tilbyr audiovisuelt innhold fra flere kringkastere (for eks. tv-kanalpakker).»

Dramatikerforbundet - NRK

«NRK har mot betaling av vederlag regulert i Normalkontrakten en eksklusiv, stedsuavhengig, ubegrenset og evigvarende rett til eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring av hele eller deler av den Audiovisuelle Produksjonen for allmennheten på NRKs egne og tredjemanns plattformer, der NRK har redaksjonell kontroll over eget innhold, uavhengig av distribusjonsmåte.»

Filmforbundet

NORSK FILMFORBUND

For medlemmer av Norsk Filmforbund med forvaltningskontrakt med F©R, kan produksjonsselskapet ikke erverve;

- (i) Rettigheter i produksjonen som omfattes av anvendelsesområdet til åndsverklovens spesifikke avtalelisensbestemmelser; og
- (ii) Rettigheter til tredjeparts TV-distribusjon (eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring) av produksjonen, herunder lineært, tidsforskjøvet og ikke-lineært...

«For ordens skyld understrekes at dette er begrenset til slik utnyttelse som er dekket av Norwacos gjeldende Felleavtale og K-avtale. Ved opphør av Fellesavtalen og/eller K-avtalen, gis Virke/produksjonsselskapene førsterett til å overta rettighetene som forvaltes av Norwaco på Norsk Filmforbunds/F©Rs vegne på områdene for disse avtalene, mot kompensasjon til Norsk Filmforbund/F©R på samme nivå som utbetaling fra Norwaco.

.....

iv) Rettigheter til utnyttelse av produksjoner for TV2, MTG og Discovery ("Mediehusene") som er omfattet av gjeldende avtaler med Norsk Filmforbund/F©R av 18.04.2016 ("Mediehusavtale")....»

Konkurranserettslige spørsmål

- Kartell? TEUF art. 101, EØS art. 53, krrl. § 10
- Enkelte avtaler *mellom* opphavsrettsorganisasjoner har blitt ansett som konkurransevridende
- Mellom individer: «Albanyunntaket» til anvendelse? C-413/13 *FN Kunsten Informatie*
- CRM-direktivet
- C-127/73 *BRT*: «protect the rights and interests of its individual members against, in particular, major exploiters»
- En ordning som også vil involvere produsentene (som dagens Norwaco) kan synes særlig problematisk

Avtalelisens rolle

- Gjør det mer attraktivt å søke kollektiv ordning?
- Den «generelle» avtalelisens – åvl. § 36 (2)
- Forslag til ny § 57
- Forutsetning om at individuell klarering umulig eller upraktisk

Prop 104 L (2016-2017)

Departementet antar at det i liten grad er behov for å benytte avtalelisens for den primære tilgjengeliggjøringen av for eksempel en audiovisuell produksjon laget på kringkasters bestilling. I slike tilfeller vil det foreligge en direkte avtale om bruk av produksjonen. (I denne forbindelse nevnes også at avtalelisensen ikke omfatter kringkastingsforetakenes rettigheter.) Imidlertid ser departementet at det etter omstendighetene vil kunne oppstå behov for avtalelisens for annen bruk, som tilbys av andre enn kringkastingsforetakene, for eksempel ulike typer påforespørsel-tjenester.

Forslaget om ny arbeidstaker/oppdragstaker-regel §

«Opphavsrett til åndsverk som er skapt av en arbeidstaker går over til arbeidsgiveren i den utstrekning arbeidsforholdet forutsetter at det skapes åndsverk, og slik overgang er nødvendig og rimelig for at arbeidsforholdet skal nå sitt formål. Det samme gjelder adgang til endring av verket og videreoverdragelse av retten...

Bestemmelsen i første ledd gjelder tilsvarende i oppdragsforhold, og i lignende tilknytningsforhold hvor verket skapes på bestilling og opphaveren er uten økonomisk risiko for resultatet av det som skapes.»

Reaksjoner

- Kunstneropprør mot ny lov
 - Tar penger fra kunstnerne
 - Kulturminister Helleland vil beskytte næringsinteresser ikke kunst
- Ny åndsverklov-kunsten sponser bedriften**

Forslaget til ny EU-forordning om «certain online transmissions» og «retransmissions»

- «Retransmission» må klareres kollektivt
- Kringkastingselskaper kan klarere direkte for egne og ervervede rettigheter
- Hva med «direct injection»?
- «Broadcasting organisations that transmit their programme-carrying signals, by a direct injection by the public and those distributors shall both be liable for communication to the public. In such a situation both the broadcasting organisations and the distributors involved... shall obtain separate authorisations from the relevant right holders.»

UiO Institutt for privatrett
Det juridiske fakultet

Avslutning

